

Stofnun Vilhjálms Stefánsonar
14 407

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumans	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Stofnun Vilhjálms Stefánsonar
kt. 610498-2729
Borgum v/Norðurslóð, 600 Akureyri

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Stofnun Vilhjálms Stefánssonar á Akureyri er íslensk norðurslóðastofnun sem starfar samkvæmt lögum nr. 81 frá 26. maí 1997. Stofnuninni er ætlað innlent og alþjóðlegt hlutverk viðvíkjandi rannsóknum, upplýsingamiðlun, ráðgjöf og samvinnu á sviði sjálfbærrar þróunar og umhverfismála á norðurslóðum. Verkefni stofnunarinnar tengjast í áherslu á þverfaglega og fjölþjóðlega umfjöllun um fræðilegar og hagnýtar lausnir á viðfangsefnum sem sérstaklega tengjast norðurslóðum.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 17 og málaflokk 50 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 85,9 milljónir og afkoma kr. -18,7 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -13,8 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 109,8 milljónir.

Neikvæða frávikid í tekjum er vegna tvífareru sértekna að upphæð 10,3 milljónum frá árinu 2021 sem voru leiðréttar 2022, ásamt því var ákveðið að lækka sértekjur 2022 um 4 milljónir frá áætlun vegna óvissu um stöðu verkefna 2023.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Stofnunar Vilhjálms Stefánssonar í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Stofnunar Vilhjálms Stefánssonar fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Niels Einarsson
Forstöðumaður

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	59.900.000	38.100.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	25.463.068	63.242.739
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	572.359	455.794
Tekjur samtals		85.935.427	101.798.533
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	70.580.903	63.035.903
Framlög og tilfærslur		410.765	0
Annar rekstrarkostnaður	5	33.045.497	28.289.362
Afskriftir	6	572.359	455.794
Gjöld samtals		104.609.524	91.781.059
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(18.674.097)	10.017.474
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		0	0
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(71.520)	(5.738)
		(71.520)	(5.738)
Afkoma ársins		(18.745.617)	10.011.736
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(38.334.852)	10.011.736
Rekstrartilfærslur		19.589.235	0
		(18.745.617)	10.011.736

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	7		
Áhöld, tæki og búnaður		1.480.599	1.823.082
Farartæki og vélar		0	0
Aðrar eignir		700.000	700.000
Verk í vinnslu, fasteignir		0	0
		<u>2.180.599</u>	<u>2.523.082</u>
Fastafjármunir samtals		<u>2.180.599</u>	<u>2.523.082</u>
Veltufjármunir			
Víðskiptakröfur		0	15.814.998
Tengdir aðilar	8	104.759.574	80.496.651
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		1.510.513	404.577
Handbært fé	9	1.318.502	915.544
		<u>107.588.589</u>	<u>97.631.770</u>
Veltufjármunir samtals		<u>107.588.589</u>	<u>97.631.770</u>
Eignir samtals		<u>109.769.188</u>	<u>100.154.852</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	10		
Hrein eign		(13.843.449)	11.798.929
		<u>(13.843.449)</u>	<u>11.798.929</u>
Eigið fé samtals		<u>(13.843.449)</u>	<u>11.798.929</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	0	9.000
Víðskiptaskuldir		91.612	78.072.771
Ýmsar skammtímaskuldir	11	121.070.302	8.216.095
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	2.450.723	2.058.057
		<u>123.612.637</u>	<u>88.355.923</u>
Skuldir samtals		<u>123.612.637</u>	<u>88.355.923</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>109.769.188</u>	<u>100.154.852</u>
Aðrar upplýsingar	13		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(18.745.617)	10.011.736
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	572.359	455.794
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(572.359)	(455.794)
		<u>(18.745.617)</u>	<u>10.011.736</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		14.709.062	(16.163.815)
Tengdir aðilar		(30.433.535)	43.074.954
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		34.873.048	(36.139.566)
		<u>19.148.575</u>	<u>(9.228.427)</u>
		<u>402.958</u>	<u>783.309</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	7	(229.876)	(900.661)
		<u>(229.876)</u>	<u>(900.661)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	400.661
Fjárfestingarframlag		229.876	500.000
		<u>229.876</u>	<u>900.661</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		402.958	783.309
		915.544	132.235
		<u>1.318.502</u>	<u>915.544</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsęjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsęjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	59.900.000	38.100.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	572.359	455.794
	60.472.359	38.555.794

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	39.400.000	20.000.000	0	59.400.000
Launabætur	500.000	0	0	500.000
Fjárveiting til tekna	39.900.000	20.000.000	0	59.900.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(78.234.852)	(410.765)	0	(78.645.617)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(38.334.852)	19.589.235	0	(18.745.617)

	2022	2021
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	25.015.268	63.242.739
Ýmsar tekjur	447.800	0
	25.463.068	63.242.739

	2022	2021
4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	55.104.140	50.720.374
Orlof, breyting	1.619.686	584.956
Launatengd gjöld	12.341.584	11.125.481
Starfsmannakostnaður	1.515.493	605.092
	70.580.903	63.035.903

Meðalfjöldi stöðugilda	5,5	5,3
------------------------------	-----	-----

	2022	2021
5 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	251.883	488.015
Ýmis tæki og áhöld	124.184	145.508
Orkugjafar	0	52.033
Matvæli	837.593	52.969
Almennar rekstrarvörur	192.208	12.680
Vörukaup, almenn	1.405.868	751.205
Fundir, námskeið, risna	1.094.901	835.917
Ferðir, uppihald	11.364.372	5.931.167
Akstur	872.502	788.039
Sérfræðiþjónusta	5.591.441	6.419.335
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	94.969	84.455
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	77.054	281.853
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	64.944	50.140
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	19.160.183	14.390.906

Skýringar

	2022	2021
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Samningsbundin kaup og leiga	0	0
Afnotagjöld	1.045.849	1.055.633
Leigugjöld	10.958.822	9.987.195
Verkkaup	0	12.497
Kostnaðarhlutdeild	19.419	0
Tryggingar, lögboðnar	23.640	22.062
Opinber gjöld	431.716	436.829
Tilfærslur	0	1.633.035
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	12.479.446	13.147.251
Annar rekstrarkostnaður samtals	33.045.497	28.289.362
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	572.359	455.794
	572.359	455.794

Skýringar

31.12.2022 31.12.2021

7 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	1.480.599	1.823.082
Aðrar eignir	700.000	700.000
	<u>2.180.599</u>	<u>2.523.082</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2022	4.317.697	700.000	5.017.697
Viðbætur á árinu	229.876	0	229.876
	<u>4.317.697</u>	<u>700.000</u>	<u>5.247.573</u>
Afskriftir 01.01.2022	2.494.615	0	2.494.615
Afskrift ársins	572.359	0	572.359
	<u>2.494.615</u>	<u>0</u>	<u>3.066.974</u>
Staða 31.12.2022	<u>1.823.082</u>	<u>700.000</u>	<u>2.523.082</u>

31.12.2022 31.12.2021

8 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	104.759.574	80.496.651
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	0	0
	<u>104.759.574</u>	<u>80.496.651</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	0	9.000
	<u>0</u>	<u>9.000</u>

10 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

31.12.2022 31.12.2021

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	11.798.929	1.787.193
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	(6.896.761)	0
Afkoma ársins	<u>(18.745.617)</u>	<u>10.011.736</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>(13.843.449)</u>	<u>11.798.929</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Skýringar

	31.12.2022	31.12.2021
11 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	9.733.781	8.114.095
Önnur ógreidd gjöld	111.336.521	102.000
	<u>121.070.302</u>	<u>8.216.095</u>

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2022	31.12.2021
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingarfjárveitinga	2.180.599	2.523.082
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	270.124	(465.025)
	<u>2.450.723</u>	<u>2.058.057</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	2.523.082	(465.025)	2.058.057
Breyting á fjárfestingarfjárveitingu skv. ákvörðun fjármálaráðuneytisins	0	465.025	465.025
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	500.000	500.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	229.876	(229.876)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(572.359)	0	(572.359)
	<u>2.180.599</u>	<u>270.124</u>	<u>2.450.723</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 0,5 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

Skýringar

13 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til 30. september 2029. Árlegar greiðslur stofnunarinnar vegna húsaleigu nema 11,4 millj. kr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.